

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi valmisteverotuslain muuttamisesta

Asia

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi valmisteverotuslain muuttamisesta (HE 45/2024 vp).

Valiokuntakäsittely

Valiokunnan mietintö: Valtiovarainvaliokunta (VaVM 6/2024 vp).

Päätös

Eduskunta on hyväksynyt seuraavan lain:

Laki

valmisteverotuslain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan valmisteverotuslain (182/2010) 2 §, 6 §:n 19 kohta, 8 §:n 3 ja 4 kohta, 11 a §:n 1 momentti, 12 §:n 1 momentin 5 kohta, 18 §:n 1 momentin 3 kohta ja 3 momentti, 51 §:n 1 momentin 3 kohta, 55 §:n 1 momentti, 58 §:n 2 momentti, 65 §:n 2 momentti, 67 §:n 6 ja 7 momentti, 68 §:n 2, 4 ja 6 momentti, 74 §:n 3 momentti, 78 c §:n 4 ja 6 momentti, 79 §:n 2 momentti, 80 §:n 1 momentti, 82 §:n 4 momentti, 82 a §:n 1 momentin 2 kohta ja 2 momentin johdantokappale sekä 83 a §:n 4 momentti,

sellaisina kuin niistä ovat 2 §, 11 a §:n 1 momentti, 74 §:n 3 momentti, 80 §:n 1 momentti, 82 a §:n 1 momentin 2 kohta ja 2 momentin johdantokappale sekä 83 a §:n 4 momentti laissa 766/2020, 6 §:n 19 kohta, 8 §:n 4 kohta, 18 §:n 3 momentti, 51 §:n 1 momentin 3 kohta, 55 §:n 1 momentti, 65 §:n 2 momentti, 67 §:n 7 momentti sekä 78 c §:n 4 ja 6 momentti laissa 1213/2021, 18 §:n 1 momentin 3 kohta laissa 418/2022, 58 §:n 2 momentti ja 68 §:n 2 momentti laissa 1178/2016 ja 82 §:n 4 momentti laissa 960/2022, sekä

lisätään 80 §:ään, sellaisena kuin se on laissa 766/2020, uusi 3 momentti ja 82 a §:ään, sellaisena kuin se on laissa 766/2020, uusi 5 momentti seuraavasti:

Eduskunnan vastaus EV 47/2024 vp

2 §

Alueellinen soveltamisala

Valmisteveron alaisia ovat ne 1 §:n 2 momentissa mainituissa laeissa tarkoitetut tuotteet, jotka Suomessa valmistetaan, mukaan lukien niiden uuttaminen, tai vastaanotetaan toisesta Euroopan unionin jäsenvaltiosta taikka tuodaan Suomeen unionin ulkopuolelta tai saapuvat Suomeen unionin ulkopuolelta sääntöjenvastaisesti.

6 §

Muut määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

19) *yhdenmukaistetun valmisteveron alaisilla tuotteilla* neuvoston direktiivin (EU) 2020/262 täydentämisestä vahvistamalla valmisteveron alaisten tavaroiden siirtojen yhteydessä vaihdettavien asiakirjojen rakenne ja sisältö sekä vahvistamalla tavaroiden luonteesta johtuvan menettämisen raja-arvo annetun komission delegoidun asetuksen (EU) 2022/1636 liitteen II kohdassa 10 tarkoitettuja tuotteita;

8 §

Kulutukseen luovutus

Kulutukseen luovutuksella tarkoitetaan:

3) valmisteveron alaisten tuotteiden valmistusta tai jalostusta, sääntöjenvastainen valmistus ja jalostus mukaan lukien, väliaikaisen verottomuuden järjestelmän ulkopuolella;

4) valmisteveron alaisten tuotteiden tuontia, sääntöjenvastainen tuonti ja sääntöjenvastainen saapuminen mukaan lukien, ellei tullivelka ole lakannut tullikoodeksin 124 artiklan 1 kohdan e, f, g tai k alakohdan mukaisesti, Suomeen unionin ulkopuolelta, paitsi jos tuotteet asetetaan välittömästi maahantuonnin tapahduttua väliaikaisen verottomuuden järjestelmään;

11 a §

Sääntöjenvastaista menettelyä koskevia erityisiä säännöksiä

Oma-aloitteisten verojen verotusmenettelystä annetun lain 11—17, 17 a, 18—20, 32 ja 33 §:n säännöksiä verokaudesta, veroilmoituksen määräpäivästä ja verokauden veron maksamisesta ei sovelleta, jos valvontatoimenpiteen yhteydessä tai muutoin havaitaan, että tuotteita maahantuottaessa, vastaanotettaessa tai siirrettäessä on tapahtunut edellä 11 §:ssä tarkoitettu sääntöjenvastaisuus. Veron ilmoittamis- ja suorittamisvelvollisuus syntyy välittömästi, kun tuotteet on sääntö-

Eduskunnan vastaus EV 47/2024 vp

jenvastaisesti vastaanotettu tai tuotu maahan taikka siirron aikana tapahtunut sääntöjenvastaisuus on muutoin todettu.

---

12 §

Verovelvolliset

Valmisteverovelvollinen on:

---

5) se, joka valmistaa tai jalostaa muualla kuin verottomassa varastossa valmisteveron alaisia tuotteita tai osallistuu valmistamiseen tai jalostamiseen, sääntöjenvastainen valmistus ja jalostus mukaan lukien;

---

18 §

Vapautukset valmisteverosta

Verottomia ovat tuotteet, jotka:

---

3) on tarkoitettu Suomessa olevien toisten Pohjois-Atlantin sopimuksen sopimusvaltioiden asevoimien käyttöön tai niihin liittyvän siviilihenkilöstön käyttöön taikka niiden messien ja kanttiinien tarpeisiin;

Jos valmisteveron alaisia tuotteita siirretään toisesta jäsenvaltiosta 1 momentissa tarkoitetuille vastaanottajille väliaikaisen verottomuuden järjestelmässä, valmisteveron alaisten tuotteiden mukana on oltava verovapaustodistus. Verovapautustodituksessa on ilmoitettava luovutettaviksi tarkoitettujen valmisteveron alaisten tuotteiden luonne ja määrä, tuotteiden arvo, verosta vapautetun vastaanottajan henkilöllisyys ja vapautuksen varmentava isäntjäsenvaltio. Lisäksi sovelletaan, mitä 8 luvussa säädetään tuotteiden siirroista väliaikaisen verottomuuden järjestelmässä. Jos tuotteita siirretään 1 momentin 3 kohdassa tarkoitetuille vastaanottajille, 58—68 §:n säännöksiä ei sovelleta siirtoihin silloin kun niihin sovelletaan suoraan Pohjois-Atlantin sopimukseen perustuvaa menettelyä.

---

51 §

Tuotteiden siirrot väliaikaisen verottomuuden järjestelmässä

Yhdenmukaistetun valmisteveron alaisia tuotteita voidaan siirtää väliaikaisen verottomuuden järjestelmässä unionin alueella tai, jos tuotteet siirretään kolmannen maan tai kolmannen alueen kautta:

---

3) tuontipaikasta johonkin 1 tai 2 kohdassa tarkoitettuun määräpaikkaan tai vastaanottajalle, jos kyseiset tuotteet lähettää rekisteröity lähettäjä lukuun ottamatta tilanteita, joissa tuonti tapah-

Eduskunnan vastaus EV 47/2024 vp

tuu verottomassa varastossa; valmisteveron alaisia tuotteita voidaan kuitenkin siirtää tuontipaikasta väliaikaisen verottomuuden järjestelmässä vain, jos tulli-ilmoituksen antaja tai muu henkilö, jota tullimuodollisuudet suoraan tai välillisesti koskevat tullikoodeksin 15 artiklan mukaisesti, on toimittanut tuontijäsenvaltion toimivaltaisille viranomaisille hallinnollisesta yhteistyöstä valmisteverotuksen alalla ja asetuksen (EY) N:o 2073/2004 kumoamisesta annetun neuvoston asetuksen (EU) N:o 389/2012 19 artiklan 2 kohdan a alakohdan mukaisen valmisteveronumeron, jolla yksilöidään siirron rekisteröity lähettäjä ja vastaanottaja sekä tarvittaessa todisteet siitä, että tuodut tuotteet on tarkoitus lähettää tuontijäsenvaltiosta toiseen jäsenvaltioon.

---

55 §

Vakuus valmisteveron alaisten tuotteiden siirroista

Valtuutetun varastonpitäjän ja rekisteröidyn lähettäjän on annettava vakuus valmisteverojen suorittamisesta valmisteveron alaisia tuotteita siirrettäessä väliaikaisen verottomuuden järjestelmässä. Vakuuden on oltava voimassa kaikkialla unionissa. Vakuutta ei tarvita, kun energiatuotteita siirretään kiinteitä putkia pitkin lukuun ottamatta asianmukaisesti perusteltuja tapauksia.

---

58 §

Tuotteiden lähettäminen tietokoneistetun järjestelmän valvonnassa

Jos valmisteveron alaisia tuotteita lähetetään väliaikaisen verottomuuden järjestelmässä, valtuutetun varastonpitäjän ja rekisteröidyn lähettäjän on toimitettava sähköisen hallinnollisen asiakirjan luonnos Verohallinnolle tietokoneistettua järjestelmää käyttäen. Jos valmisteveron alaisia tuotteita toimitetaan vientiin, vienti-ilmoituksen antajan on toimitettava Tullille yksilöivä hallinnollinen viitekoodi, joka ilmaisee vienti-ilmoituksessa tarkoitettujen valmisteveron alaiset tuotteet.

---

65 §

Vientiraportti

Jos toisesta jäsenvaltiosta lähetetyt tuotteet on siirretty Suomessa sijaitsevaan vientipaikkaan ja vienti-ilmoitus on annettu Suomessa, Verohallinto tarkastaa tiedot ja lähettää vientiraportin lähtöjäsenvaltion toimivaltaisille viranomaisille. Jos sähköisen hallinnollisen asiakirjan ja vienti-ilmoituksen välillä on epä johdonmukaisuuksia, Verohallinto ilmoittaa siitä lähtöjäsenvaltion toimivaltaisille viranomaisille tietokoneistettua järjestelmää käyttäen. Verohallinto ilmoittaa tietokoneistettua järjestelmää käyttäen lähtöjäsenvaltion toimivaltaisille viranomaisille, jos tuotteita ei enää viedä unionista. Lähtöjäsenvaltion toimivaltaisten viranomaisten on ilmoitettava tästä lä-

Eduskunnan vastaus EV 47/2024 vp

hettäjälle viipymättä. Saatuaan ilmoituksen lähettäjän on joko peruutettava sähköinen hallinnollinen asiakirja 60 §:n mukaisesti tai muutettava tuotteiden määräpaikka 61 §:n mukaisesti.

---

67 §

Tietokoneistetun järjestelmän korvaava järjestelmä

Jos tietokoneistettu järjestelmä ei ole käytettävissä lähtöjäsenvaltiossa, lähettäjä toimittaa 61 §:ssä tarkoitettua määräpaikan muuttamista tai 63 §:ssä tarkoitettua energiatuotteiden jakamista koskevan tiedon muita viestintäkeinoja käyttäen. Lähettäjän on ilmoitettava asiasta lähtöjäsenvaltion toimivaltaisille viranomaisille ennen kuin määräpaikka muuttuu tai siirto jaetaan. Lähettäjän on annettava sähköisen hallinnollisen asiakirjan luonnos, kun tietokoneistettu järjestelmä on jälleen käytettävissä. Lähettäjän on säilytettävä määräpaikan muuttamista tai energiatuotteiden jakamista koskeva vara-asiakirja kirjanpidossaan.

Jos tietokoneistettu järjestelmä ei ole käytettävissä lähtöjäsenvaltiossa, lähettäjä toimittaa vienti-ilmoituksen antajalle 1 momentin 1 kohdan mukaisen vara-asiakirjan jäljennöksen siirrettäessä tuotteita vientipaikkaan tai ulkoisen passitusmenettelyn lähtötullitoimipaikkaan. Vienti-ilmoituksen antaja toimittaa vara-asiakirjan jäljennöksen tai vara-asiakirjan yksilöllisen tunnisteen vientijäsenvaltion toimivaltaisille viranomaisille.

68 §

Vastaanottoraportin ja vientiraportin korvaavat asiakirjat

Verohallinto lähettää 1 momentissa tarkoitetun asiakirjan jäljennöksen lähtöjäsenvaltion toimivaltaisille viranomaisille ja säilyttää määräjäsenvaltiosta vastaanottamansa asiakirjan jäljennöksen lähettäjän saatavilla tai lähettää sen lähettäjälle, paitsi jos vastaanottaja pystyy antamaan vastaanottoraportin tietokoneistetun järjestelmän kautta pikaisesti tai jos kyse on asianmukaisesti perustellusta tapauksesta.

Jos 65 §:ssä tarkoitettua vientiraporttia tai ilmoitusta siitä, että tuotteita ei enää viedä unionin alueelta, ei voida esittää siirron päätyttyä, koska vientijäsenvaltiossa ei ole käytettävissä tietokoneistettua järjestelmää tai sähköinen hallinnollinen asiakirja ei ole korvannut paperista asiakirjaa, vientijäsenvaltion toimivaltaiset viranomaiset lähettävät lähtöjäsenvaltion toimivaltaisille viranomaisille paperille laaditun asiakirjan, jossa on samat tiedot kuin vientiraportissa ja jossa todistetaan, että siirto on päätynyt, tai ilmoituksen, jossa todistetaan, että tuotteita ei viedä unionin alueelta, paitsi jos vientiraportti tai ilmoitus voidaan toimittaa tietokoneistetun järjestelmän kautta pikaisesti tai jos on kyse asianmukaisesti perustellusta tapauksesta.

Kun tietokoneistettu järjestelmä on jälleen käytettävissä vientijäsenvaltiossa tai kun sähköinen hallinnollinen asiakirja on korvannut paperisen asiakirjan, vientijäsenvaltion toimivaltaiset viranomaiset lähettävät vientiraportin tai ilmoituksen siitä, että tuotteita ei enää viedä unionin alueelta.

Eduskunnan vastaus EV 47/2024 vp

74 §

Yksityishenkilön hankinnat

Edellä 1 momentissa tarkoitetun yksityishenkilön on ennen tuotteiden kuljetuksen alkamista ilmoitettava Verohallinnolle toisesta jäsenvaltiosta Suomeen lähetettävistä tuotteista ja annettava vakuus valmisteverojen suorittamisesta. Kun yksityishenkilö on tehnyt ilmoituksen ja antanut vakuuden, Verohallinto antaa hänelle tuotteiden kuljetuksen yksilöivän tunnisteon. Yksityishenkilön on toimitettava tunniste tuotteiden kuljettajalle tai kuljetuksesta vastaavalle kuljetusyritykselle. Tunniste on pyydettyessä esitettävä toimivaltaiselle viranomaiselle kuljetuksen aikana.

78 c §

Varamenettelyt ja sähköisten asiakirjojen korvaaminen

Jos tietokoneistettu järjestelmä ei ole käytettävissä lähtöjäsenvaltiossa, lähettäjä toimittaa 78 a §:n 5 momentissa tarkoitettua määräpaikan muuttamista koskevan tiedon muita viestintäkeinoja käyttäen. Lähettäjän on ilmoitettava asiasta lähtöjäsenvaltion toimivaltaisille viranomaisille ennen kuin määräpaikka muuttuu. Lähettäjän on annettava sähköisen yksinkertaistetun hallinnollisen asiakirjan luonnos, kun tietokoneistettu järjestelmä on jälleen käytettävissä. Lähettäjän on säilytettävä määräpaikan muuttamista koskeva vara-asiakirja kirjanpidossaan.

Verohallinto lähettää 5 momentissa tarkoitetun asiakirjan jäljennöksen lähtöjäsenvaltion toimivaltaisille viranomaisille, paitsi jos varmistettu vastaanottaja tai väliaikaisesti varmistettu vastaanottaja pystyy antamaan vastaanottoraportin tietokoneistetun järjestelmän kautta pikaisesti tai jos kyse on asianmukaisesti perustellusta tapauksesta. Verohallinto säilyttää määräjäsenvaltiosta vastaanottamansa asiakirjan jäljennöksen lähettäjän saatavilla tai lähettää sen lähettäjälle.

79 §

Etämyynti

Etämyyjä on verovelvollinen. Jos etämyyjällä on veroedustaja, hän on etämyyjän sijasta verovelvollinen. Etämyyjä on vastuussa veroedustajan suorittavasta valmisteverosta kuin omasta verostaan. Jos etämyyjä ei noudata 80 §:ssä säädettyjä ilmoittamista ja vakuuden antamista koskevia velvollisuuksiaan, tuotteet hankkinut yksityishenkilö on vastuussa verosta etämyyjän lisäksi.

Eduskunnan vastaus EV 47/2024 vp

80 §

Menettely etämyynnissä

Etämyyjän, jolla ei ole Suomessa veroedustajaa, on ilmoitettava Verohallinnolle tuotteista ennen niiden lähettämistä toisesta jäsenvaltiosta Suomeen ja annettava vakuus valmisteverojen suorittamisesta. Kun etämyyjä on tehnyt ilmoituksen ja antanut vakuuden, Verohallinto antaa tälle tuotteiden kuljetuksen yksilöivän tunniste. Etämyyjän on toimitettava tunniste tuotteiden kuljetuksesta vastaavalle kuljetusyritykselle. Tunniste on pyydettyessä esitettävä toimivaltaiselle viranomaiselle kuljetuksen aikana.

Etämyyjän, jolla on Suomessa veroedustaja, on toimitettava veroedustajan valmisteveronumero tuotteiden kuljetuksesta vastaavalle kuljetusyritykselle. Tunniste on pyydettyessä esitettävä toimivaltaiselle viranomaiselle kuljetuksen aikana.

82 §

Sääntöjenvastainen menettely

Sääntöjenvastaisuudella tarkoitetaan tässä pykälässä tilannetta, jossa 75 §:n 1 ja 3 momentissa tai 79 §:n 1 momentissa tarkoitettujen valmisteveron alaisten tuotteiden siirrossa ei ole noudatettu 78 tai 80 §:ssä tarkoitettua menettelyä ja jossa tästä syystä kyseisten tuotteiden siirto tai sen osa ei ole päättynyt säännösten mukaisesti. Sääntöjenvastaisuutena ei kuitenkaan pidetä 80 §:ssä säädetyn kuljetuksen yksilöivää tunnistetta tai valmisteveronumeroa koskevan velvollisuuden laiminlyöntiä.

82 a §

Kulutukseen luovutettuja tuotteita koskevia erityisiä säännöksiä

Oma-aloitteisten verojen verotusmenettelystä annetun lain 11—20, 32 ja 33 §:n säännöksiä verokaudesta, veroilmoituksen määräpäivästä ja verokauden veron maksamisesta ei sovelleta, jos:

2) 74 §:n 1 momentissa tarkoitettujen tuotteiden siirrossa ei ole noudatettu mainitussa pykälässä säädettyä muuta kuin tunnisteiden toimittamista koskevaa menettelyä;

Veron ilmoittamis- ja suorittamisvelvollisuus syntyy:

Tätä pykälää sovelletaan 82 §:n 4 momentissa tarkoitetuissa siirtomenettelyjen laiminlyöntitilanteissa myös, jos siirto tai sen osa on päättynyt säännösten mukaisesti.

Eduskunnan vastaus EV 47/2024 vp

83 a §

Valmisteveron palauttaminen

Jos palautushakemuksen yhteydessä ilmoitetaan puutteellisia tai virheellisiä tietoja, sovelletaan, mitä oma-aloitteisten verojen verotusmenettelystä annetun lain 37 ja 38 §:ssä säädetään veronkorotuksesta. Palautuksen hakijan vahingoksi määrättyllä verolla tarkoitetaan perusteetta haetun palautuksen määrää.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 _____ .

Helsingissä 11.6.2024

Eduskunnan puolesta

puhemies

pääsihteeri